

OKULA GİTMEK İSTEMEYEN

ÇOCUKLAR!

Okula gitmek, birçok çocuk için büyük bir heyecan ve neşe kaynağı olmasına karşın bazı çocuklar okulla ilgili yaşadıkları **yoğun bir korku ve kaygıdan** dolayı okula gitmek istemez. Bu korkunun ve kaygının ardında birçok farklı etken bulunabilir:

1) Bu etkenlerden en önemlisi, psikolojide '**ayrılık kaygısı**' olarak adlandırılan, anneden/babadan ayrılmakla ilgili duyulan yoğun kaygıdır. Bazen çocuklar ebeveynlerinden ayrılmamanın sadece geçici bir durum olduğunu kavramakta güçlük çekebilir ve

bu geçici ayrılığı bir '**terk edilme**' olarak yaşayabilir.

Şunu vurgulamak gerekir ki, ebeveynler de bazen çocuklarından ayrılmakla ilgili yoğun bir kaygı yaşayabilir. Bu durumda, **anne/baba ve çocuk karşılıklı olarak birbirlerinin korku ve kaygılarını teşvik ederek büyütür.**

2) Çocuğun okula karşı direncini besleyen bir başka etken de, **tüm aileyi etkileyen bir krizin/travmanın** (aile içi kavgalar, ölümcül bir hastalık, matem, maddi kriz, ev/şehir değişikliği, vb.) veya büyük bir değişiklik yaratan bir durumun (ailede yeni bir bebek, ebeveynlerin iş değişikliği, vb.) varlığıdır.

Çocukların en çok ihtiyaç duydukları şeylerden biri, evlerine geri döndüklerinde aynı güvenli ve huzurlu ortamın hiç değişmeden onları bekliyor olduğunu

bilmektir. Ailenin bir kriz/travma veya büyük bir değişiklik yaşıyor olması, çocuğun eve geri döndüğünde hiçbir şeyi eskisi gibi bulamamaktan korkmasına dolayısıyla da okula gitmekten kaçınmasına neden olabilir.

3) Çocuğun devam ettiği okulda/kreşte var olan **büyük çaplı bir değişim** (öğretmen değişikliği, sınıf değişikliği, vb.) ve okulda/kreşte çocuğun yaşadığı kimi örseleyici olaylar da (şiddete/aşağılanmaya maruz kalmak veya buna tanık olmak, yalnız kalmak, vb.) çocuğun okula gitmek istememesine neden olabilir.

Çocuğu okula gitmek istemeyen anne-babalara öneriler

a) Okula karşı direncin belirtilerini tanıyarak, sorun daha da kemikleşmeden önlem alın. Bazen çocuklar okula gitmek istemediklerini açıkça dile getirmek yerine, bunu davranışlarıyla ve bazı bedensel işaretlerle (*organik bir nedeni tespit edilemeyen bas*

ağrısı veya mide bulantısı gibi bedensel şikâyetlerle, altına ıslatmaya başlayarak, hırçınlık ve inatçılık yaparak, içe kapanarak, yemeyi reddederek, gece kâbuslarıyla, anne-babasına eskisinden daha çok yapışarak veya tam tersine onlara küserek, vb.) gösterebilirler.

b) Çocuğunuzla sık sık konuşarak okula gitmekle ilgili hem olumlu hem de olumsuz duygu ve düşüncelerini dile getirmesine yardımcı olun.

Anne-babalar bazen olumsuz duygu ve düşüncelerin konuşulduğu zaman daha da artacağını düşünerek, konuşmaktan kaçınmaya ve konuyu örtbas etmeye çalışırlar. **Bu, sadece bir kaçıtır ve sorunu daha da alevlendirdiği** gibi, çocuğun duygusal/sözel gelişimini olumsuz etkiler.

c) Konuşmanın yanı sıra, resim, oyunlar, dans, müzik gibi etkinlikler de çocuğun duygularını dışa vurmasına yardım eder.

d) Çocuğun okulla ilgili duygu ve düşünceleri karşısında **yargılayıcı, küçümseyici, alaycı, suçlayıcı** olmayın. Ancak, başka seçeneğiniz yoksa çocuğu okula göndermekten hemen vazgeçmeyin. Örneğin, *"Evet, korkuyorsun, seni anlıyorum, bizden ayrıldığın için üzülüyorsun, bu yüzden okula gitmek istemiyorsun. Ben de senden ayrılmayı istemiyorum. Ama okula gitmek zorundayız..."* diyebilirsiniz.

e) Bu konuda anne-babanın yanısıra çocuğa yakın olan tüm yetişkinlerin (*büyükanne, büyükbaba, vb.*) **tutarlı ve ilkeli olması çok önemlidir.** Çocuğun okula ilişkin en küçük bir olumsuz tepkisinde hemen geri adım atarak **sadece bir günlüğüne bile olsa** okula göndermemek, daha sonraki günlerde çocuğun olumsuz davranışlarını daha da pekiştirecektir.

f) Anne-babaların da çocuklarından ayrılmakla ilgili korku ve kaygı yaşayabileceğini ve bu duyguların da

çocuğun okula karşı direncini körükleyebileceğini unutmayın.

g) Aile içinde yaşanan ve çocuğun okula karşı direncini güçlendiren sorunlara çözüm arayın.

h) Özellikle okulun açıldığı ilk haftalarda, çocuğun öğretmeniyile daha sık bir araya gelerek işbirliği yapılabilir.

i) Okula gitmediğinde onu **cezalandırmak** (*sevginizi geri çekmek, oyun saatlerini kısıtlamak vb.*) yerine okula gidişini (*sevgi sözcükleriyle, küçük hediyelerle, vb.*) **ödüllendirin.**

j) **Bu ayrılığın geçici olduğunu ve okuldan sonra yine birlikte olacağınızı vurgulayın.** Okul sonrası onunla daha kaliteli zaman geçirip, ayrılık acısını telafi etmeye çalışın (*birlikte TV seyretmek yerine, oyun oynayın, resim yapın, konuşun, vb.*)